

“Çağrılara Kulak Verin, Artık Önlem Alın”

17 Ağustos Depremi’nin 21. yıldönümünde TMMOB’dan yapılan açıklamada, “risk yönetim” sistemi oluşturulması çağrısı yapılarak, meslek odalarının etkin katılımıyla yeni bir planlama, tasarım, üretim ve denetim süreci modelinin yaşama geçirilmesi istendi. EMO’dan yapılan açıklamada ise rant yerine halkın can güvenliğini esas alan yeni bir sistemin kurulması çağrısı yapıldı.

TMMOB’dan Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz imzasıyla 17 Ağustos 2020 tarihinde yapılan açıklamada, 17 Ağustos 1999 tarihinde nüfus yoğunluğu ve ekonomik faaliyetler açısından en önemli bölge olan Marmara Bölgesi’nde 7.4 büyüklüğünde bir deprem meydana geldiği hatırlatılarak, resmi rakamlara göre; 18 bin 373 kişi hayatını kaybettiği, 48 bin 901 kişinin yaralandı ve 5 bin 840 kişinin ise kaybolduğu belirtildi. Meclis Araştırması Komisyonu’nun rapora göre, depremde 364 bin 905 konut ve işyerinin yıkıldığı ya da çeşitli düzeylerde hasara uğradığına vurgu yapılan açıklamada, deprem sonrası getirilen ve sonradan kalıcı hale getirilen ek vergilere dikkat çekildi. Bilim insanları ve araştırmacılardan oluşan Ulusal Deprem Konseyi’nin 2007 yılında lağvedildiğine değinilen açıklamada, şöyle denildi:

“İstanbul’un birçok noktasına deprem konteynırları yerleştirildi ve toplanma alanları belirlendi. Belirlenen toplanma alanlarının büyük bir bölümü daha sonra imara açıldı. Depremden sonra İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) 2002’de mevcut yapı stokuna ilişkin güçlendirme ve yenileme çalışmaları için deprem master planı hazırladı. Ancak plan uygulanmadı. Kısacası üzerinden birkaç yıl

geçtikten sonra ülkemizin deprem gerçeği unutuldu ve deprem üzerinden rant sağlama çabaları başladı.”

İmar planlarının depreme dayanıklı yapı üretimini sağlamak için değil, kentsel rantın dağıtılmasında bir araç olarak kullanılmaya devam edildiğinin ifade edildiği açıklamada, şu bilgilere yer verildi:

“Asli görevi sağlıklı, güvenli ve yaşanabilir kentler kurmak ve yaşanabilir bir çevre oluşturmak olan siyasal iktidar, mühendislik, mimarlık ve şehir planlama disiplinlerinin teknik, bilimsel ve yasal gereklilikleri ile teknik ilkelerini görmezden gelerek, ormanları, kıyıları, doğal kaynakları hiçe sayan, kent tarihini, kültürünü yok eden, toplumu ve kentleri kimliksizleştiren rant projelerini ‘kentsel dönüşüm’ adı altında hayata geçirdi. Oysa ki, nüfus yoğunluğunun ve dolayısıyla yapılaşmanın en fazla olduğu İstanbul için dahi nitelikli ve kapsamlı bir kentsel dönüşüm için gereken ortalama süre 20 yıl olarak öngörülüyordu. Yani deprem master planı o gün uygulanmaya başlasaydı bugün bu kentimiz olası bir İstanbul depremine hazır olacaktı.”

İstanbul için riskin arttığına vurgu yapılan açıklamada, “risk yönetim” sisteminin oluşturulması çağrısını yapılarak, meslek odalarının etkin katılımıyla yeni bir planlama, tasarım,

üretim ve denetim süreci modelinin yaşama geçirilmesi istendi. Bölgesel ve kentsel ölçekte “sakinim” planları hazırlanarak, mevcut yapı stokunun iyileştirilmesi için adım atılması istenilen açıklamada, “iktidarı acilen çağrılarımıza kulak vermeye ve gereken önlemleri almaya davet ediyoruz” denildi.

Öte yandan Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) 46. Dönem Yönetim Kurulu’nun aynı tarihte gerçekleştirdiği açıklamada, depremden gerekli derslerin alınmadığına vurgu yapılarak, şöyle denildi:

“Deprem öncesi alınması gereken tedbirleri yok sayan, sonrasında ise ‘yaraları sarmaya’ çalışanlar, toplumu ‘afetlerin önlenemeyeceğine’ ikna etme peşinde, meydana gelen yıkımdaki sorumluluklarını ‘kader’ açıklamalarıyla gizlemeye çalışmaktadır. Oysa yaşadığımız pek çok felaketin arkasında kar hırsıyla alınan kararlar vardır. Gelecekte çok daha acı sonuçlarla karşılaşmamak için imar sisteminin yeniden ele alınması, bilim ve teknik kurallara uygun, rant çevrelerini değil, halkın can güvenliğini esas alan yeni bir sistemin kurulması ve yapı denetiminin formalite icabı değil, işlevsel olarak gerçekleştirilmesi zorunludur.”